

mandag

BERGENS TIDENDE MANDAG 6. FEBRUAR 2012

Er det bare å forby bakstreverske holdninger?

EDVIN SCHEI OG EIVIND MELAND, FASTLEGER OG PROFESSORER
I ALLMENNEMEDISIN, KRONIKK PÅ SIDE 21

Vi vil ikke lukte svette

I DAG SNAKKER VI MED: MARIT KJELDSBERG

ALDER: 48 år**BOSTED:** Oslo-området**YRKE:** Overingeniør. Laboratorie- og kvalitetsansvarlig ved Statens institutt for forbruksforskning (SIFO).**AKTUELL:** Har testet såkalte antilukt-tekstiler – treningstøy tilsatt ukjente stoffer som skal forhindre svettelukt. Rapporten «Lukten av svette» finnes på sifo.no.

– Synes vi svettelukt er verre nå enn før?

– Reklamen fokuserer i alle fall mer på det. Vi skal være sterke, trene masse og jobbe som dyr – men vi skal ikke lukte som noen. Også tidligere var det fokus på at vi skal være rene, velholdte og ordentlige. Spesielt kvinner er vant med forventningen om at de skal ta vare på seg selv.

– Så hva er nytt nå?

– Mens det tidligere handlet mest om å ha hele og rene klær, dreier fokuset seg mer mot at vi ikke skal lukte. Reklamen retter seg mer direkte mot menn. Spesielt når det gjelder treningstøy.

– Hva er antilukt-tekstiler?

– Tekstiler som er tilsatt kjemikalier eller antibakterielle stoffer som skal forhindre svettelukt. Klærne markedsføres med at de sparer miljøet fordi du ikke trenger å vaske dem så ofte.

– Hvilke kjemikalier da?

– Det finnes ikke krav om innholdsdeklarasjon på klær. Men

ANTILUKT: – Vi har utviklet en metode for å undersøke hvordan svettelukt utvikles i ulike tekstiler, og hvordan vasking og lufting reduserer lukten, forteller Marit Kjeldsberg ved SIFO.

disse klærne markedsføres med ord som nano, sølv, antibakteriell og bakteriedrepende odørkontroll, skinnodoor og freshguard. Forbrukeren bør være oppmerksom og følge rådene fra Klif.

– Klif?

– Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif) anbefaler folk å unngå disse stoffene. Vi vet at antibakterielle stoffer kan være skumle på sikt, fordi de kan skape resistente bakterier som ikke lar seg knekke av noe. Det også er dokumentert at disse bakteriedrepende stoffene lekker i vask, og at de ikke er bra for miljøet.

– Klærne kan altså være farlige, og de forurensner – men de lukter vel ikke svette etter en hard treningsøkt?

– Vi undersøkte hvordan 13 forskjellige materialer som brukes i treningstøy lukket før og etter vask og bruk. 30 personer svettet på de samme mattene. Antilukttekstiler, syntetiske materialer, ull og bomull var med i testen. Det viste seg at antiluktproduktene kom bedre ut enn de andre syntetiske materialene. Men at ull og bomull gjorde det bedre. Ullplaggene luktet aller minst etter bruk og vask, og reagerte dessuten best på lufting.

– Så det stemmer ikke at en slipper å vaske antilukt-klærne?

– Nei, folk svarte at de ville legge plagget til vask etter bruk. Det hjalp ikke å vaske dem heller, svettelukten gikk ikke vekk. Dersom du i tillegg bruker skyllemiddel eller tøy-mykner, lukter de sterkt også når de er nyvasket.

– Så hva konkluderer dere med?

– At antilukt-klær mot svettelukt er som å skyte spurv med kanoner.

MARTE BJØRKLUND

ps

finn.tonder@bt.no

Finn Bjørn Tønder er journalist i BT

JEG HÅPER at et ektepar jeg møtte ved en grav, på Møllendal kirkegård, leser dagens PS.

■ Faktum er nemlig at de må tro jeg er gal. Og skuespilleren Octavia Sperati (1847–1918) er den direkte årsak til det.

■ Du har hørt om Octavia, sant? Hun som svært mange på Den Nationale Scene tror går igjen der. Ja, at hun rett og slett er et spøkelse som bor på loftet på DNS.

■ For noen år siden fokuserte BT på underlige historier og spøkelses. Og i den sammenheng tilbrakte jeg mye tid på loftet på DNS, for om mulig å se spor etter spøkelseset Sperati.

■ Jeg fant henne heldigvis ikke, og konkluderte vel egentlig med at det hele var overtro. Men det rare var at da jeg ved juletider samme år tente lys på min mormors grav på Møllendal, oppdaget jeg at Octavia Speratis grav lå like ved. Og siden den gang har jeg på gøy også spandert et lys på Octavias lite velstelte gravsted, hver gang jeg har minnet min mormor.

■ Det var lys for Octavia jeg tente da ekteparet la krans på nabo-graven. De forklarte at de hedret mannens mor, og lurte på om jeg var en slektning av Sperati. De så veldig rart på meg, og gikk fort fra stedet, før jeg fikk utdypet svaret:

■ – Nei, vi er ikke i slekt. Dessuten er hun et spøkelse.

TENK GJENBRUK

– OG TJEN GODE PENGER!

Bli kvitt møbler og annet som opptar plass og som du ikke lenger har bruk for. Lag din egen linjeannonse i BT, så sparer du produksjonstillegget på kr 50.

www.bt.no/annonseweb

Bergens Tidende

